

Voss kommune

Uttrågata 9, Boks 145
5701 Voss

Deres ref.:

Vår ref.: 2008/102
MAB SOEN 530.0

Dato: 20.02.2008

Vangsgutane AS - konkurranseloven § 9 e - konkurransemessige virkninger av administrasjonens innstilling i FPL-sak 13/08 angående etablering av dagligvareforretning i Voss Handelshus

Konkurransetilsynet har mottatt en henvendelse fra Vangsgutane AS i forbindelse med etableringen av Voss Handelshus. Vangsgutane AS har søkt Voss kommune om godkjenning for oppstart av utarbeiding av utbyggingsplan for omdisponering av tidligere slaktebygg til handelsformål med blant annet dagligvarer. Bygget ligger på Brynalii, som etter reguleringsplanen er et industriområde. Planutvalget i Voss kommune har avgitt innstilling i saken.

Saken reiser konkurransemessige problemstillinger som gjør at Konkurransetilsynet finner grunn til å påpeke mulige konkurranseregulerende virkninger av et eventuelt vedtak i samsvar med FPLs innstilling i FPL-sak 13/08. Tilsynets kommentarer til saken er samlet i brevets siste avsnitt.

Forholdet til konkurranseloven

Lov av 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenlutninger (konkurranseloven) har til formål å fremme konkurransen for derigjennom å bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser. Ved anvendelse av konkurranseloven skal det tas særlig hensyn til forbrukernes interesser.

Konkurransetilsynet skal i henhold til konkurranseloven § 9 e føre tilsyn med konkurransen i de ulike markeder, herunder ved å påpeke konkurranseregulerende virkninger av offentlige tiltak, eventuelt ved å fremme forslag med sikte på å styrke konkurransen og lette adgangen for nye konkurrenter. Dersom Konkurransetilsynet krever det, skal det organ som foreslår tiltaket, svare Konkurransetilsynet innen en nærmere angitt frist. I svaret skal det redegjøres for hvordan konkurransemessige hensyn vil bli ivare tatt.

Utbyggingsplan for gnr. 191, bnr. 94 og 95 og tilgrensende areal

Konkurransetilsynet viser til FPL-sak 13/08 og administrasjonens anbefaling angående endring av reguleringsplan for Brynalii og utbyggingsplan for Voss Handelshus fra industri til forretningsformål. Saken gjelder etablering av handelshus for plasskrevende varer og en dagligvarebutikk i et område som er regulert til industriformål.

Utvalget anbefaler omreguleringen, men med blant annet følgende begrensninger:

"Forretningsføremålet er butikkhandel med: Bilar, motorkjøretøy og lystbåtar. Trelast og andre

byggevarer inkludert jernvarer og fargevarer. Sal frå planteskular/hagesentre, Møblar, kvitevarer og brunevarer med utsal på meir enn 3000 kvm og Det er ikkje tillatt med lokalisering av daglegvarehandel i dette området.”

Hovedbegrunnelsen for at det ikke tillates etablering av dagligvareforretning, er at dersom ”arealbruken styrast i samsvar med fylkesplanen og kommuneplanen må det regulerast til forretningsføremål og med føresegner som avgrensar til plasskrevjande varer og møblar, kvitevarer og brunevarer med utsal på meir enn 3000 kvm”.

Det fremgår av FPL-sak 13/08 at dagligvarebutikker bør konsentreres i Palmefossen senter da dette vil være i samsvar med fylkesdelplan og kommuneplanens retningslinjer, samt være en mer trafiksikker løsning.

I vurderingen av om det bør åpnes for dagligvareforretning i området, er det videre lagt vekt på følgende:

”Tilgrensande Palmefossen er det bustadområde som bør ha daglegvaretilbod. Men slikt tilbod er alt etablert i området. Om det skal regulerast inn fleire areal for daglegvarehandel er eit spørsmål som kommunen må ta standpunkt til. Gjennom arealdisponering i reguleringsplan kan lokaliseringa styrast til det området som vil vera sjølvne lokalsenteret. På Palmefossen er tilsvarande folketal på 1680, og tilbodet dekkar ein del etterspørsel frå fritidsbusetnad. Begge nærsentra ligg i tilknytning til riksveg. I Skulestadmoen som lokalsenter er det to daglegvarebutikkar. Tilgrensande omland etter aktuelle folketellingskretsar omfattar 2200 personar. I tillegg vil butikkane dekke ein del etterspørsel frå dei som bur i fritidsbustader m.a i Ballangen og Myrkdalen”.

Konkurransetilsynets merknader

Konkurransetilsynet har forståelse for at den kommunale handlefriheten skal ivaretas, og at kommunale myndigheter i sine bestrebelser på å sikre høyest mulig grad av måloppnåelse, utarbeider og håndhever planer som setter grenser for hva slags virksomhet som skal lokaliseres og drives innenfor de ulike deler av kommunen.

Slik Konkurransetilsynet forstår administrasjonens innstilling i FPL-sak 13/08, er det i vurderingen av om det også skal åpnes for dagligvareforretning i industriområdet, lagt vekt på at det allerede er etablert dagligvarebutikker i nærområdet som dekker etterspørselen.

Etter Konkurransetilsynets oppfatning vil fri etablering og velfungerende konkurranse i markedet fremme forbrukernes interesser. Ved å fjerne etableringshindringer, slik at nye aktører kan etablere seg i konkurransen med de etablerte aktørene, vil Voss kommune kunne bidra til lavere priser og bedre tilbud av varer og tjenester til sine innbyggere. De momentene som taler mot en nyetablering bør avveies mot de positive virkningene en nyetablering vil ha for konkurransen og dermed forbrukerne. Tilsynet vil oppfordre kommunen til å la hensynet til konkurransen komme inn i vurderingen av butikk- og senterstrukturen som et selvstendig positivt element.

Med hjemmel i konkurranseloven § 9 e ber Konkurransetilsynet Voss kommune om å redegjøre for i hvilken grad det er blitt tatt konkurransemessige hensyn ved vurderingen av om det bør tillates etablering av dagligvareforretning i Voss Handelshus. Vi ber om at en slik redegjørelse foreligger innen 7. mars. Vi ber også om at kommunen for fremtiden vil ta hensyn til våre merknader ved behandling av søknader som omhandler etablering av nye dagligvareforretninger.

Med hilsen

Mikal Sveinsvoll (e.f.)
fung.seksjonsleder

Sølvi Helen Engesæth
førstekonsulent

Kopi til:

Vangsgutane AS			
Fornyings- og administrasjonsdepartementet	Postboks 8004	0030	Oslo
Kommunal- og regionaldepartementet	Postboks 8112 Dep	0032	Oslo

Mottakere:

Voss kommune	Uttrågata 9, Boks 145	5701	Voss
--------------	-----------------------	------	------